

การประเมินระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

The assessment of internal quality assurance system of schools under
the Secondary Education Services Area Office 32.

นางลัดดา จุลมา¹ / นาวาตรีพงษ์เทพ จิระโร² / สมศักดิ์ ลีลา³
Natlatda Chunma / LCDR Phongthep Chiraro / Somsak Lila

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยมี การประเมินวัตถุประสงค์เฉพาะด้านปัจจัยนำเข้าด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลลัพธ์ และด้านผลกระทบของการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายใน และเพื่อศึกษาตัวแบบการปฏิบัติที่ดีของระบบประกันคุณภาพการศึกษากลุ่มตัวอย่าง ประกอบไปด้วยครู ผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์จำนวนรวมทั้งสิ้น 426 คนในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสอบถามการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างแบบบันทึกข้อมูลและการสนทนากลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่าผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลลัพธ์มีผลการประเมินในระดับมากถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินผลการประเมินด้านผลผลิต ได้แก่ ผลการประเมินด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนยังไม่ผ่านเกณฑ์ในการประเมินและผลการประเมินด้านมาตรฐานการประเมินภายในพบว่า มีผลการประเมินในระดับดีเยี่ยมซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน และผลการประเมินผลกระทบด้านบวกพบว่าบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและมีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในเป็นอย่างดีสามารถทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี

¹ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.) สาขาวิจัยวัดผลและสถิติการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา

² อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

³ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

นอกจากนี้ ยังพบว่าผู้ปกครองชุมชนองค์กรส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในทำให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาการจัดการศึกษาในด้านต่างๆ เป็นอย่างดีและตรงตามความต้องการของชุมชน ผลการประเมินผลกระทบด้านลบพบว่าการดำเนินการประกันคุณภาพภายในทำให้เกิดผลกระทบในด้านของเวลา งบประมาณและทรัพยากร และผลจากการศึกษาตัวแบบการปฏิบัติที่ดีของระบบประกันคุณภาพการศึกษาพบว่า โรงเรียนนาโพธิ์พิทยาคมเป็นโรงเรียนที่เป็นตัวแบบการปฏิบัติที่ดีของระบบประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีปัจจัยแห่งความสำเร็จ 4 ปัจจัย ได้แก่ด้านผู้บริหารสถานศึกษาด้านบุคลากรด้านวัฒนธรรมองค์กร และด้านการมีส่วนร่วมจากชุมชน

คำสำคัญ : การประเมิน/ประกันคุณภาพภายใน/โรงเรียน

Abstract

This research aimed to evaluate the internal quality assurance system in schools under the Secondary Educational Services Area 32. The objectives were to assess input, processes, output, outcome and impacts of operations of the internal quality assurance system and to study the best practice of educational quality assurance system. The sample group included 426 teachers, administrators and educational supervisors. This research was conducted in the mixed methodology of a quantitative and qualitative type and the research tools were questionnaire,

unstructured interviews, record form and focused group discussions.

Evaluation result of the input, process and output was at a high level and passed the evaluation criterion. Performance results in the aspect of students' performance did not pass the evaluation criterion. The internal evaluation measures were found at an excellent level and passed the evaluation criterion. Evaluation results of positive impacts showed that personnel had good knowledge and understanding of the internal quality assurance system, and participation of parents ,community, local organization in internal quality assurance well contributed to educational development and responded to the public needs. Negative impacts were found on time, budgets and resources. Results of the best practice educational model showed that Na Po Phitayakhom School was school with best practices of quality assurance, the success factors of which were administrators, teachers, organizational culture and community participations.

Keywords : evaluation /internal quality assurance/school.

บทนำ

สภาพปัญหาด้านคุณภาพทางการศึกษา ทำให้ระบบการจัดการศึกษาในปัจจุบันไม่อาจรับรองการเปลี่ยนแปลงแบบก้าวกระโดดนี้ได้หากไม่มีการปรับปรุงระบบการศึกษา ดังนั้นจึงมีความพยายามแสวงหาแนวทางที่จะพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับสังคม ซึ่งแนวโน้มในการจัดการศึกษาในปัจจุบันนี้ สถานศึกษาจะมีอิสระในการดำเนินการบริหารสูงขึ้น โดยอาศัยความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถตอบสนองความต้องการของสังคมและท้องถิ่นชุมชนและแสดงความรับผิดชอบที่จะทำให้สังคมรับรู้ว่าคุณภาพการศึกษาใช้อำนาจหน้าที่ดำเนินการบริหารการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม เป็นประโยชน์ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งถือเป็นการแสดงความรับผิดชอบต่อตรวจสอบได้ตั้งนั้นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตาม ที่กำหนดในกฎกระทรวงและให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542)

กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ข้อที่ 14 ให้สถานศึกษาชั้นพื้นฐานจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาชั้นพื้นฐานโดยจัดให้มีการดำเนินการดังต่อไปนี้

- 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 5) จัดให้มีการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
- 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

ซึ่งเป็นระบบที่สามารถสร้างหลักประกันว่าการจัดการศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนได้และให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการส่งเสริมสนับสนุน และกำกับดูแลจากหน่วยงานต้นสังกัด จากที่กล่าวมาเบื้องต้นจะเห็นว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาเพราะจะทำให้สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการที่มีเป้าหมายที่ชัดเจน มีการดำเนินงานตามแผน และมีการประเมินคุณภาพภายใน เพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศที่สะท้อนให้เห็นถึงข้อบกพร่องและจุดเด่นในด้านต่างๆ ซึ่งจะเห็นได้ว่าสถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยถือเป็นการกิจหลักของสถานศึกษา ทั้งนี้ โรงเรียนในสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนทั้งสิ้น 66 โรงเรียนได้ดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในมาจนถึงปัจจุบัน แต่ยังคงขาดการประเมินระบบประกันคุณภาพภายในที่ชัดเจน ทำให้ยังไม่ทราบถึงข้อเท็จจริง ปัญหาและ อุปสรรค ในการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายใน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจดำเนินการประเมินระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 เพื่อประเมินระบบประกันคุณภาพภายในด้านต่างๆ ว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงไร เกิดผลอย่างไรอันจะนำไปกำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในและศึกษาเกี่ยวกับโรงเรียนที่เป็นแบบปฏิบัติที่ดีของระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงปัจจัยแห่งความสำเร็จที่นำไปสู่ระบบประกันคุณภาพภายในที่มีมาตรฐานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 โดยมีการประเมินวัตถุประสงค์เฉพาะดังต่อไปนี้
 - 1.1 เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าของระบบประกันคุณภาพภายใน
 - 1.2 เพื่อประเมินกระบวนการของระบบประกันคุณภาพภายใน
 - 1.3 เพื่อประเมินผลผลิตของการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายใน
 - 1.4 เพื่อประเมินผลลัพธ์ของระบบประกันคุณภาพภายใน

- 1.5 เพื่อประเมินผลกระทบของระบบประกันคุณภาพภายใน
2. เพื่อศึกษาตัวแบบการปฏิบัติที่ดีของระบบประกันคุณภาพการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยใช้รูปแบบการประเมินเชิงระบบ ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการโดยสังเขปดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร ได้แก่ ครูจำนวน 2,462 คน ผู้บริหารจำนวน 66 คน และศึกษานิเทศก์จำนวน 15 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32
 - กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู จำนวน 345 คน ได้จากการกำหนดขนาดตัวอย่างตามสูตรของทอโรยามาเน่ โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 66 คน และศึกษานิเทศก์จำนวน 15 คน ใช้กลุ่มประชากรในการศึกษา
 2. รายละเอียดการประเมิน
 - การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 โดยใช้รูปแบบการประเมินเชิงระบบโดยมีการประเมินในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้
 - 2.1 การประเมินปัจจัยนำเข้าของระบบประกันคุณภาพภายใน ประเมินจากบุคลากรงบประมาณ และทรัพยากร ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32
 - 2.2 การประเมินกระบวนการประกันคุณภาพภายในโดยการประเมินจากการทำงานตาม

วงจรเดมมิ่ง PDCA ซึ่งเป็นการตรวจสอบการทำงานของตนเอง โดยเป็นการประเมินจากองค์ประกอบของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วยภาระงานที่สถานศึกษาต้องดำเนินการร่วมกันอย่างเป็นระบบใน 8 เรื่อง ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553

2.3 การประเมินผลผลิตของการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โดยประเมินจากผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานด้านการจัดการศึกษามาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษาและมาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริม

2.4 การประเมินผลลัพธ์ของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยประเมินจากผลลัพธ์ที่เกิดกับครูและผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการบริหารการจัดการเรียนการสอน

2.5 การประเมินผลกระทบในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยประเมินจากโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแบบการปฏิบัติที่ดีของระบบประกันคุณภาพภายในเพื่อประเมินผลกระทบทางบวกและทางลบ

3. เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 มี 3 ชนิด ประกอบด้วย

3.1 แบบสอบถามเป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) เป็นแบบประเมินตนเองของ ครูผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ด้านข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)

3.2 แบบสัมภาษณ์ (interview) การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายใน เป็นแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง

3.3 แบบบันทึกข้อมูล เป็นแบบที่ใช้ในการบันทึกผลผลิตการประกันคุณภาพภายในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านมาตรฐานผู้เรียน มาตรฐานด้านการจัดการศึกษามาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และมาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริม

4. การศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยมีวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากผู้มีความรู้ความเข้าใจในด้านการประกันคุณภาพภายในโดยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 การสนทนากลุ่ม

การสนทนากลุ่มเป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องการซึ่งในการศึกษาเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในจำเป็นต้องอาศัยทัศนคติความรู้ความสามารถและประสบการณ์ตรงของผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งในการสนทนากลุ่มผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากศึกษานิเทศก์ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเป็นอย่างดีประกอบด้วยศึกษานิเทศก์จำนวน 5 คน

4.2 การสัมภาษณ์

ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่มี

โครงสร้าง ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ของการดำเนินตามระบบประกันคุณภาพภายในโดย สัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 2 คน และ รองผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 1 คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์ ข้อมูล ของ แบบสอบถามด้านข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมินโดย การใช้ความถี่และค่าร้อยละ

5.2 การวิเคราะห์ ข้อมูล ของ แบบสอบถาม ที่เป็นมาตรฐานค่า 5 ระดับผู้ ประเมินใช้ค่าสถิติพื้นฐานโดยการหาค่าเฉลี่ยและ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.3 ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์ เนื้อหา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีจุดประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยสำเร็จของการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาโดยมีวิธีดำเนินการดังนี้

กรณีศึกษาโรงเรียนที่มีการปฏิบัติในการ ดำเนินการประกันคุณภาพภายในที่เป็นเลิศ

1) การสร้างเกณฑ์ในการคัดเลือก โรงเรียนที่มีการปฏิบัติในการดำเนินการประกัน คุณภาพภายในที่เป็นเลิศ

2) ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อ ร่วมกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกโดยมีทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ร่วมพิจารณากำหนดเกณฑ์

3) การศึกษาข้อมูลต่างๆ ของโรงเรียน ที่เป็นแบบการปฏิบัติที่ดีของระบบประกันคุณภาพ การศึกษา ศึกษาโดยการสัมภาษณ์ และศึกษาจาก เอกสารในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน จากรายงานการประเมินตนเองของโรงเรียน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการประเมินระบบประกัน คุณภาพภายในของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ประกอบด้วย การ ประเมินระบบประกันคุณภาพภายใน และการศึกษา แนวปฏิบัติที่ดีในการประกันคุณภาพการศึกษาโดย สรุปได้ดังนี้

1. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้าซึ่ง ประกอบไปด้วยบุคลากรงบประมาณและทรัพยากร มีผลการประเมินในระดับมาก ถือว่าผ่านเกณฑ์ การประเมินและเมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านบุคลากรมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดรองลงมาคือด้าน ทรัพยากรและด้านงบประมาณตามลำดับ

2. การประเมินด้านกระบวนการซึ่ง ประกอบไปด้วย 8 องค์ประกอบในการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวงว่าด้วย ระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการ ศึกษา พ.ศ. 2553 ผลการประเมินในภาพรวมของ การประเมินด้านกระบวนการพบว่าผลการประเมิน อยู่ในระดับมากถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

3. การประเมินด้านผลผลิตประกอบด้วย ผลการประเมินผลผลิตด้านผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนและผลการประเมินด้านมาตรฐาน ผู้เรียน มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา มาตรฐาน ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มาตรฐานด้าน อัตลักษณ์ของสถานศึกษา และมาตรฐานด้าน มาตรการส่งเสริมซึ่งสรุปได้ดังนี้ 1) ด้านผลสัมฤทธิ์ ของผู้เรียนพบว่าไม่ผ่านเกณฑ์ในการประเมิน 2) ด้านมาตรฐานการประเมินภายใน ตามประกาศ กระทรวงศึกษาธิการเรื่องให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถาน

ศึกษา จำนวน 15 มาตรฐาน ประกอบด้วย 5 ด้าน ผลจากการประเมินโดยต้นสังกัดพบว่า มีผลการประเมินในระดับดีเยี่ยมซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณาตามด้านมาตรฐานพบว่า มาตรฐานที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุดคือ มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษารองลงมาคือ มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และมาตรฐานด้านการจัดการศึกษา ส่วนด้านมาตรฐานที่มีผลการประเมินต่ำที่สุดคือด้านมาตรฐานคุณภาพผู้เรียน

4. ผลการประเมินด้านผลลัพธ์ตามความคิดเห็นของครู ผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์ มีผลการประเมินในระดับมากซึ่งถือว่าผ่านการประเมิน

5. ผลการประเมินด้านผลกระทบพบว่า ผลกระทบด้านบวกคือบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ และมีความเข้าใจที่ตรงกันเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในเป็นอย่างดีทำให้การบริหารจัดการต่างๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพการทำงานในด้านต่างๆ เกิดความคล่องตัวบุคลากรสามารถทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายใน ทำให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาการจัดการศึกษาในด้านต่างๆ แต่อย่างไรก็ตามในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในทำให้เกิดผลกระทบในด้านของเวลา งบประมาณและทรัพยากรเนื่องจากต้องมีการพัฒนาบุคลากรในด้านความรู้ความเข้าใจในการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่องซึ่งต้องมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ นอกจากนี้ยังพบอีกว่าในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน เช่น เรื่องหลักฐานเอกสารที่เกี่ยวข้องในบางครั้งเป็นการเพิ่มภาระงานของครู ซึ่งหากขาดการบริหารจัดการเวลา ทรัพยากรและ

บุคลากรไม่ดีพออาจก่อให้เกิดปัญหาในการทำงานส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพผู้เรียนเป็นอย่างมาก

6. ผลจากการศึกษาตัวแบบการปฏิบัติที่ดีของระบบประกันคุณภาพการศึกษา

จากการศึกษาตัวแบบการปฏิบัติที่ดีของระบบประกันคุณภาพการศึกษาทำให้พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนนาโพธิ์พิทยาคม ประกอบไปด้วยปัจจัยหลักที่สำคัญอย่างยิ่ง 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) ด้านผู้บริหารสถานศึกษา 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านวัฒนธรรมองค์กร 4) ด้านการมีส่วนร่วมจากชุมชน

7. บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learning)

บทเรียนที่ได้รับจากการศึกษาโรงเรียนที่มีแบบปฏิบัติที่ดีในการประกันคุณภาพการศึกษาพบว่าในด้านผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรมีความตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานและสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายซึ่งเป็นผลที่ดีต่อการทำงานเป็นอย่างมาก และด้วยการมีวัฒนธรรมในการทำงานที่ดี มีการช่วยเหลือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้การปรึกษาหารือกันในการทำงาน เป็นปัจจัยหลักในการส่งเสริมการทำงานในด้านต่างๆ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ซึ่งวัฒนธรรมในการทำงานที่ดี มีการสืบทอดกันจนก่อให้เกิดความยั่งยืนไม่ว่าจะมีการเคลื่อนย้ายของครู ผู้บริหารและบุคลากรก็ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อการทำงานแต่อย่างใด และจากการศึกษายังพบอีกว่าโรงเรียนยังขาดปัจจัยในด้านต่างๆ โรงเรียนขนาดเล็กส่วนมากและโรงเรียนขนาดกลางบางโรงเรียนยังขาดเช่นปัจจัยด้านงบประมาณ บุคลากร และทรัพยากรอื่นๆ แต่ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อการทำงานในการประกันคุณภาพการศึกษามากนัก

เนื่องจากผู้บริหารครูและบุคลากร มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา อย่างแท้จริง โดยการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ให้สอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายนอก โดยให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาที่ตรงกับจุดที่ควร ปรับปรุงต่างๆ ตามคำแนะนำของคณะกรรมการ ประเมินภายนอก นอกจากนี้ยังพบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ นั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น ซึ่งโรงเรียนนาโพธิ์พิทยาคม สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากร ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมจากชุมชนเป็นอย่างมาก เห็นได้จากการดำเนินงานต่างๆ ของโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นโครงการ กิจกรรม หรือแม้กระทั่งแผน ปฏิบัติการประจำปี ต้องมีคณะกรรมการสถานศึกษา เห็นชอบในทุกๆ ขั้นตอนในการดำเนินการตามวงจร เดมมิง PDCA

อภิปรายผล

จากผลการประเมินระบบประกันคุณภาพ ภายในของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 มีประเด็นสำคัญที่นำมา อภิปรายดังต่อไปนี้

1. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้าซึ่ง ประกอบด้วย ด้านบุคลากร งบประมาณและ ทรัพยากร พบว่า ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน สอดคล้องกับงาน วิจัยของ สุริย์วรรณ จินตามงคล (2551 : 119) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทราเขต 1 พบว่า ผล

การประเมินความพร้อมและทรัพยากรโดยรวมอยู่ ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทราเขต 1 เห็น ความสำคัญของระบบประกันคุณภาพที่นำมาช่วยใน การพัฒนาคุณภาพของการศึกษา จึงได้มีการเตรียม ความพร้อมและทรัพยากร โดยการพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้ความสามารถ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและ รับผิดชอบในการดำเนินงานจัดเตรียมสื่อเครื่องมือ วัสดุอย่างเพียงพอ มีการจัดสถานที่ให้สะอาด รมรื่น น่าอยู่ มีห้องเรียนห้องจัดกิจกรรม รวมทั้งการเตรียม หาแหล่งสนับสนุนด้านงบประมาณและมีการเตรียม งบประมาณอย่างเพียงพอในการดำเนินงานประกัน คุณภาพภายใน

2. ผลการประเมินด้านกระบวนการซึ่ง ประกอบไปด้วย 8 องค์ประกอบในการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในภาพรวมของการประเมิน ด้านกระบวนการพบว่า ผลการประเมินอยู่ในระดับ มากสอดคล้องกับสุริย์วรรณ จินตามงคล (2551 : 120) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทราเขต 1 พบว่า ด้านกระบวนการในการปฏิบัติระหว่าง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากบุคลากรของสถานศึกษามีโอกาสเข้ารับ การอบรมเรื่อง การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีคู่มือที่ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติเป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพล พรหมประเสริฐ (2548 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ ระหว่างการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายกซึ่งพบ

ว่าการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการประเมินด้านผลผลิตพบว่าผลการประเมินผลผลิตด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของดวงดาว สนธิกุล (2548 : 68) ที่ศึกษาเรื่องการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 พบว่า ผู้เรียนขาดทักษะในการคิดวิเคราะห์คิดสังเคราะห์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยเฉพาะในสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และผลจากการประเมินตามมาตรฐานการประเมินภายในทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ผลการประเมินด้านมาตรฐานผู้เรียน มาตรฐานด้านการจัดการศึกษามาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และ มาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริมและผลการประเมินด้านมาตรฐานผู้เรียนมีผลการประเมินต่ำที่สุดสอดคล้องกับผลการวิจัยของชม ทาศรีสุข (2551 : 83) ที่ได้ศึกษาเรื่องการประเมินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 พบว่าผลการประเมินผลผลิตด้านผู้เรียน มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินเมื่อพิจารณารายการมาตรฐานพบว่ามาตรฐานที่ไม่ผ่านการประเมิน คือ มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ มีวิจรรย์ญาณ มีความคิดสร้างสรรค์คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรมาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และมาตรฐานที่ 12

ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะดนตรีและกีฬา

4. ผลการประเมินด้านผลลัพธ์มีผลการประเมินในระดับมาก ซึ่งพบว่าผลลัพธ์ที่เกิดจากการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์มีภาวะความเป็นผู้นำ และมีความคิดริเริ่มที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนที่ดีสามารถใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้พร้อมรับการกระจายอำนาจ อาจเนื่องมาจากปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษาได้พัฒนาตนเองในด้านต่างๆ เช่น การศึกษาดูงาน การอบรม ในด้านของครูพบว่า ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและครูจัดการเรียนการสอนตามวิชาที่ได้รับมอบหมายเต็มเวลาเต็มความสามารถอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นอย่างดีตามลำดับและปัญหาที่พบคือ ครูยังขาดการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนที่ต้องการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ด้านการวิจัยและการพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างไม่เป็นที่ยอมรับนอกจากนี้ยังพบว่าครูยังไม่สามารถใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับข้อมูลการสัมภาษณ์ที่พบว่าโรงเรียนมีสื่ออุปกรณ์ที่ทันสมัยแต่ครูยังบริหารจัดการสื่อ หรือมีการใช้สื่อได้ไม่คุ้มค่า หรือสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์ในการจัดการเรียนได้ดีเท่าที่ควรสอดคล้องกับ แพงบุญ พรหมวง (2552 : 118) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนหนองไผ่พิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 5 พบว่าสภาพการทำงานวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนหนองไผ่พิทยาคมที่เป็นเชิงวิชาการที่เต็มรูปแบบยังไม่มีการวิจัยที่สมบูรณ์

เพราะครูยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ชัดเจน ครูที่ผ่านการอบรมไม่สามารถทำงานวิจัยที่เป็นแบบอย่างแก่เพื่อนร่วมงานได้เพราะยังไม่มีความรู้ความเข้าใจหรือความชัดเจนในการทำวิจัยในชั้นเรียนและยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนวัตกรรมในการทำเป็นเครื่องมือของการวิจัย

5. ผลการประเมินด้านผลกระทบที่มีต่อโรงเรียนที่ดำเนินตามระบบประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่องในด้านบวกพบว่าบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและมีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในเป็นอย่างดี สามารถทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ปกครองชุมชนองค์กรส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายใน ทำให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาการจัดการศึกษาในด้านต่างๆ เป็นอย่างดีและตรงตามความต้องการของชุมชน แต่อย่างไรก็ตามผลจากการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในได้ทำให้เกิดผลกระทบทางลบในด้านต่างๆ เช่น ด้านเวลา งบประมาณและทรัพยากร เนื่องจากต้องมีการพัฒนาบุคลากรในด้านความรู้ความเข้าใจในการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง ซึ่งต้องมีการใช้จ่ายในการดำเนินการ นอกจากนี้ยังพบอีกว่าในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเช่นเรื่องหลักฐานเอกสารที่เกี่ยวข้องในบางครั้งเป็นการเพิ่มภาระงานของครูผู้สอนซึ่งหากขาดการบริหารจัดการเวลา ทรัพยากร และบุคลากรไม่ดีพออาจก่อให้เกิดปัญหาในการทำงานส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอน และคุณภาพผู้เรียนเป็นอย่างมากสอดคล้องกับภาวนา กิตติวิมลชัย และคณะ (2551 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยขอนแก่นในผล

กระทบด้านบวก พบว่า แม้ว่าการประกันคุณภาพมีกระบวนการขั้นตอนที่ยุ่งยาก ซับซ้อน และต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องแต่การประกันคุณภาพก็ได้ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพในด้านต่างๆ ส่งผลต่อคุณภาพผลงานและผลผลิต บุคลากรมีส่วนร่วมทำงานเป็นทีม กระตุ้นให้บุคลากรรู้จักหน้าที่ รู้จักการวางแผนการดำเนินการ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลได้เป็นระบบเกิดการเทียบเคียงสมรรถนะ มีการพัฒนาจากจุดที่อ่อนที่สุด เกิดวัฒนธรรมการประเมิน ภาพลักษณ์ที่ดี ชื่อเสียง ความน่าเชื่อถือในส่วนของผลกระทบด้านลบที่พบ คือ การสิ้นเปลืองงบประมาณ ทรัพยากรและเวลา เช่น ค่าใช้จ่ายในการจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากร กระบวนการยุ่งยากซับซ้อนความเชื่อมั่นว่าจะแนบที่ได้มีคุณภาพจริงหรือไม่ การประเมินตนเองโดยไม่คำนึงถึงสภาพจริงนอกจากคะแนนการประเมินผลที่ไม่ตรงกับสภาพจริงที่เกิดขึ้นรวมทั้งการให้ข้อเสนอแนะที่ไม่สามารถดำเนินการได้เป็นรูปธรรม

6. ผลจากการศึกษาตัวแบบการปฏิบัติที่ดีของระบบประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนนาโพธิ์พิทยาคม ที่ได้รับเลือกเป็นโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ซึ่งจากการศึกษาแนวคิดและปัจจัยสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนนาโพธิ์พิทยาคมประสบความสำเร็จสามารถอภิปรายได้ดังนี้

6.1 ด้านผู้บริหารสถานศึกษา จากข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูและบุคลากร ในด้านผู้บริหารพบว่า ผู้บริหารมีการวางระบบบริหารจัดการที่ดี มีภาวะผู้นำ มีการวางแผนและกระจายอำนาจบริหาร โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของครูบุคลากรชุมชน และทำความเข้าใจกับทุกฝ่ายได้มีความรู้ความเข้าใจที่ตรงกันเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพ

ภายใน สอดคล้องกับ วิโรจน์ เวียงจันทร์ (2549 : 45) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ ประสบความสำเร็จเป็นโรงเรียนพระราชทาน พบว่าคุณลักษณะสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความรู้เท่าทันเหตุการณ์ มุ่งมั่น ปฏิบัติกิจกรรมโดยคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนและเพื่อนร่วมงาน การให้ขวัญกำลังใจ เน้นการพิจารณาจากผลงานและความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานและเป็นไปอย่างยุติธรรม โรงเรียนมีแผนเป้าหมายที่คำนึงถึงสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ และความมุ่งมั่นให้ผู้เรียนเป็นคนดี เก่ง และมีความสุข

6.2 ด้านบุคลากรจากการศึกษาข้อมูลเชิงลึกโดยการสัมภาษณ์พบว่าโรงเรียนนาโพธิ์พิทยาคม เป็นโรงเรียนที่มีบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ และมีความรับผิดชอบสูงมีความกระตือรือร้นในการทำงาน ครู ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกคนทำหน้าที่ตามบทบาทของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพส่งผลต่อที่ดีการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในเป็นอย่างมากสอดคล้องกับ พันธัสสา ศรีนนท์ (2549 : 106) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครพบว่าปัจจัยด้านบุคลากรเป็นปัจจัยภายในที่ส่งเสริมการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพมากที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่นๆ โดยปัจจัยที่มีความถี่สูงสุดในด้านนี้คือ สถานศึกษามีจำนวนครูและบุคลากรเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนและการดำเนินการต่างๆ

6.3 ด้านวัฒนธรรมองค์กร จากการศึกษาค้นคว้าเชิงลึกโดยการสัมภาษณ์พบว่า บุคลากรในโรงเรียนมีวัฒนธรรมการทำงานที่ดี มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ครูทุกคนในโรงเรียนมุ่งพัฒนาผลการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพต่อผู้เรียนสูงสุดและจากการศึกษายังพบว่า ความสำเร็จของงานมาจากบุคลากรที่มีความรัก ศรัทธาในโรงเรียน และผู้เรียน ส่งผลต่อการดำเนินงานต่างๆ ภายในโรงเรียน และความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิมพร ไชยตา (2552 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาถึงปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่พบว่าปัจจัยความผูกพันต่อองค์กรมีอิทธิพลโดยตรงต่อความสำเร็จของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก

6.4 ด้านการมีส่วนร่วมจากชุมชนจากการสัมภาษณ์บุคลากรในโรงเรียน พบว่าในการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา ตามวงจรเดมมิ่ง PDCA จะมีชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและร่วมวางแผนในการดำเนินงานในทุกขั้นตอน ทำให้โรงเรียนกับชุมชนมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันโรงเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้สอดคล้องตามความต้องการของชุมชน มีการช่วยเหลือแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในด้านต่างๆ เป็นอย่างดีสอดคล้องกับ พันธัสสา ศรีนนท์ (2549 : 106) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าปัจจัยด้านสังคมเป็นปัจจัยภายนอกที่ส่งเสริมการดำเนินการประกันคุณภาพมากที่สุด โดยปัจจัยที่มีความถี่สูงสุดในด้านนี้คือชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 จากผลการประเมินระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ในภาพรวมในแต่ละด้านมีผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านผลผลิตด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ซึ่งพบว่ายังไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการร่วมกันวิเคราะห์วางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลแล้วนำผลการวิเคราะห์มาออกแบบการจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามศักยภาพของผู้เรียนและใช้สื่อเทคโนโลยี และวิธีการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม

1.2 ความสำเร็จของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความรู้ความเข้าใจและลงมือ

ปฏิบัติร่วมกันอย่างเป็นระบบโดยถือว่าการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการทำงาน หน่วยงานต้นสังกัดควรมีการจัดอบรมให้ความรู้เผยแพร่ผลงานและความสำเร็จของโรงเรียนที่มีเป็นต้นแบบปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการประกันคุณภาพ เพื่อชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จ ความภาคภูมิใจ ที่เกิดจากการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายใน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาในเชิงลึกและพัฒนาในด้านที่มีผลการประเมินต่ำและไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน เช่น ด้านผลผลิตโดยเฉพาะผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

2.2 ควรศึกษาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในเชิงคุณภาพโดยจำแนกตามขนาดโรงเรียนเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก เนื่องจากสถานศึกษาที่มีขนาดเท่ากันจะมีปัจจัยนำเข้าที่ใกล้เคียงกัน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : ศุภสภาลาดพร้าว _____ . (2553). กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันการศึกษา พ.ศ. 2553. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 127 ตอนที่ 23ก วันที่ 2 เมษายน 2553
- ชม ทาศรีสุข. (2551). การประเมินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ดวงดาว สนธิกุล. (2548). การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พณภัสสา ศรีนนท์. (2549). การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการจัดการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พิมพ์พร ไชยตา. (2552). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- แพงบุญ พรหมแวง. การพัฒนาการทำวิจัยของครูโรงเรียนหนองไผ่พิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาขอนแก่นเขต 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ภาวนา กิตติวิมลชัย และคณะ. (2551). ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. รายงานผลการวิจัยสถาบัน มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิโรจน์ เวียงจันทร์. (2549). ปัจจัยที่ทำให้โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ประสบความสำเร็จเป็นโรงเรียนพระราชทาน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

- สมคิด พรหมจ้อย, สุพักตร์ พิบูลย์. (2544). การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. นนทบุรี : จตุพร ดีไซน์
สุพล พรหมประเสริฐ. (2548). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
ของโรงเรียนกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นครนายก. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สุรีย์วรรณ จินตามงคล. (2551). การประเมินโครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทราเขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.